

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 98/17
Luxembourg, 14. september 2017

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v zadevi C-372/16
Soha Sahyouni/Raja Mamisch

Po mnenju generalnega pravobranilca H. Saugmandsgaarda Øja zasebne razveze ne spadajo na področje uporabe Uredbe „Rim III“

Na podlagi te uredbe o pravu, ki se uporablja za razvezo zakonske zveze, nikakor ni mogoče priznati take razveze kot veljavne, če je tuje pravo, ki se uporablja, diskriminatorno

Raja Mamisch in Soha Sahyouni, ki imata hkrati sirsko in nemško državljanstvo, trenutno živita v Nemčiji.

Ker je R. Mamisch leta 2013 izjavil, da se želi ločiti, je njegov pooblaščenec izrekel predpisano izjavo pred verskim sodiščem v Siriji, ki je potrdilo razvezo zakoncev. Gre za „zasebno“ razvezo zakonske zveze, ki ne temelji na konstitutivni odločbi sodišča ali drugega javnega organa, temveč na v tem primeru enostranski izjavi volje zakoncev, ki ji je sledil zgolj deklarativni akt tujega organa. S. Sahyouni je nato podpisala izjavo, v skladu s katero je potrdila, da je prejela nadomestilo, ki ji v skladu z versko zakonodajo pripada na podlagi ženitne pogodbe in enostranske razveze na željo njenega moža ter je tako moža razbremenila vseh obveznosti do nje.

R. Mamisch je v Nemčiji zahteval priznanje razveze zakonske zveze, čemur je predsednik Oberlandesgericht München (višje deželno sodišče v Münchnu) ugodil, pri čemer je zlasti menil, da Uredba „Rim III“ o pravu, ki se uporablja za razvezo zakonske zveze,¹ ureja to vrsto zahtevkov in da zadevno razvezo zakonske zveze na podlagi te uredbe ureja sirijsko pravo.

S. Sahyouni je to priznanje razveze zakonske zveze izpodbijala pri Oberlandesgericht München, ki je na Sodišče naslovilo več vprašanj v zvezi z razlago Uredbe Rim III.

Generalni pravobranilec Henrik Saugmandsgaard Øe v današnjih sklepnih predlogih najprej opozarja, da Uredba Rim III določa kolizijska pravila, ki se uporabljajo za razvezo zakonske zveze v sodelujočih državah članicah,² ne da bi urejala priznanje že izdanih odločb o razvezi zakonske zveze. Vendar se ta uredba v tej zadevi uporablja posredno in je njena razlaga torej koristna, če nemško pravo napotuje na njo za določitev prava, ki se uporablja v okviru sodnih postopkov v zvezi s priznanjem zasebnih razvez, ki so izrečene v tujini.

Vendar **generalni pravobranilec meni, da v nasprotju z domnevo nemškega zakonodajalca, Uredba Rim III ne ureja razvez zakonske zveze, ki so izrečene brez konstitutivne odločbe sodišča ali drugega javnega organa, kot je razveza, ki izhaja iz enostranske izjave zakonca, ki jo registrira versko sodišče.** To ugotavlja zlasti glede na pripravljalne akte v zvezi s to uredbo in ob upoštevanju dejstva, da je zakonodajalec Unije želel, da je njeno področje uporabe dosledno glede na področje uporabe Uredbe „Bruselj IIa“ o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih.³

¹ Uredba Sveta (EU) št. 1259/2010 z dne 20. decembra 2010 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju prava, ki se uporablja za razvezo zakonske zveze in prenehanje življenjske skupnosti (UL 2010, L 343, str. 10).

² Uredba Rim III, ki vzpostavlja okrepljeno sodelovanje, se trenutno uporablja le v Belgiji, Bolgariji, Nemčiji, Grčiji, Španiji, Franciji, Italiji, Latviji, Litvi, Luksemburgu, na Madžarskem, Maltim v Avstriji, na Portugalskem, v Romuniji in Sloveniji.

³ Uredba Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000 (UL 2003, L 338, str. 1).

Če bi Sodišče odločilo, da zasebne razveze ureja Uredba Rim III, generalni pravobranilec podaja razlago člena 10 te uredbe, določbe, v skladu s katero mora sodišče sodelujoče države članice uporabiti svoje nacionalno pravo, če tuje pravo, ki se načeloma uporablja, določa, da je možnost razveze odvisna od spola enega od zakoncev. Generalni pravobranilec v zvezi s tem navaja, da so po mnenju Oberlandesgericht München pogoji za razvezo zakonske zveze, ki jih ima žena v skladu s sirskim pravom drugačni od pogojev za razvezo, ki jih ima mož.

Generalni pravobranilec najprej meni, da je treba vprašanje, ali je možnost za razvezo zakonske zveze, določena s tujim pravom, diskriminatorna, presojati abstraktno, ne pa konkretno glede na okoliščine primera. Tako zadošča, da je tuje pravo, ki se uporablja, diskriminatorno v svoji vsebini, da ga je mogoče zavrniti. Zakonodajalec Unije je namreč menil, da je zadevna diskriminacija, to je diskriminacija, ki temelji na spolu enega od zakoncev, tako resna, da mora privedi do absolutne zavrnitve celotnega prava, ki ga bi bilo sicer treba uporabiti, brez možnosti izjeme v posameznem primeru.

Dalje, generalni pravobranilec preučuje, ali dejstvo, da je diskriminirani zakonec morebiti soglašal z razvezo zakonske zveze, nacionalnemu sodišču omogoča, da tujega prava, kljub njegovi diskriminatornosti, ne zavrne in ga torej uporabi.

Generalni pravobranilec meni, da je treba na to vprašanje odgovoriti nikalno. Pravilo iz člena 10 Uredbe Rim III, ki temelji na spoštovanju vrednot, ki štejejo za temeljne, je namreč obvezno in ga je zakonodajalec Unije torej namenoma umestil zunaj območja, na katerem se lahko zadevne osebe prosto odpovejo varstvu svojih pravic.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793